

Związek Emerytów i Rencistów
Poznańsktwa RP
Zarząd Wojewódzki
40-652 KATOWICE, ul. Wile Śwocze 36
tel. (032) 2518-841

Katowice dnia 10.12.2022r.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z otrzymanym w miesiącu kwiecień 2022r. od Pana Ministra pismem nr. DUS-II.070.9.2022.MBu. stanowiące częściowe wyjaśnienie w sprawie naszego niezadowolenia z aktualnych przepisów dotyczących emerytów służb mundurowych – pracujących dalej po przejściu na emeryturę a podlegające ubezpieczeniom społecznym ZUS.

Niestety w tym piśmie nie uzyskałem odpowiedzi na ważne pytania a dotyczące:

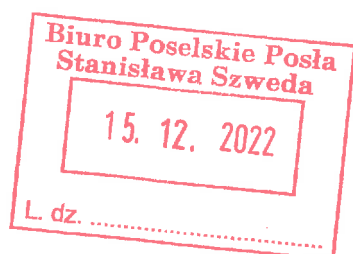
1. Czy i w jaki sposób są wykorzystywane składki emerytalne odprowadzane na indywidualne konta pracujących emerytów mundurowych
2. Czy w przypadku odmowy przez – ZUS powinien zwrócić te składki (np. w wysokości branej pod uwagę przy obliczaniu kapitału początkowego)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – pobierając od wynagrodzeń składkę na świadczenia emerytalne zawarł „swoistą niepisaną umowę” – zobowiązując się w przyszłości (po osiągnięciu wieku emerytalnego „ZUS”) do wypłaty stosownych świadczeń emerytalnych.

Ponadto Pan Minister Rodziny i Polityki Społecznej przesłał do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministra Obrony Narodowej oraz Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stosowną prośbę o rozważenie zgłaszanego przez emerytów „mundurowych” postulatu podniesienia maksymalnego wymiaru emerytury „mundurowej” i większego niż dotychczas uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych wymienionych w ustawie emerytalnej.

Od napisania mojego pisma „Wniosek o interwencję” z dnia 21.02.2022r. minęło 9 miesięcy i do tej pory brak jest odpowiedzi na bardzo ważne pytania które nurtują „emerytów mundurowych”

Proszę Pana Ministra o merytoryczną odpowiedź w tej sprawie.

Z poważaniem

Prezes,
Zarządu Oddziału Wojewódzkiego
ZE i RP RP
w Katowicach

Roman Sziapa

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DUS-II.070.9.2022.MBu

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Roman Szłapa
Prezes Zarządu
Oddziału Wojewódzkiego
Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z ponownym wystąpieniem Pana Prezesa, w którym zwrócił się Pan o uzupełnienie wyjaśnień udzielonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przy piśmie znak: DUS-II.070.9.2022.MBu, w sprawie zasad wypłacania emerytury mundurowej w zbiegu z emeryturą z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

System zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy służb mundurowych oraz żołnierzy zawodowych jest systemem autonomicznym w stosunku do systemu ubezpieczeń społecznych. W związku z tym kwestie związane z ewentualnym podwyższeniem maksymalnego wymiaru emerytur „funkcjonariuszy mundurowych”, należą do kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej. Kształtowanie systemu zaopatrzenia emerytalnego nie leży bowiem w gestii Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Mając na uwadze brak możliwości zmiany rozwiązań dotyczących zbiegów emerytury „mundurowej” z emeryturą z FUS, a także uznając, że ewentualne zwiększenie kwoty pobieranych świadczeń może mieć miejsce jedynie w ramach ewentualnego podwyższenia maksymalnego wymiaru emerytur „mundurowych”, zwróciłem się, jak wskazałem w ww. piśmie, do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także do Ministerstwa Obrony Narodowej z prośbą o rozważenie zgłaszanego przez emerytów „mundurowych” postulatu podniesienia maksymalnego wymiaru emerytury „mundurowej” i większego niż dotychczas uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych wymienionych w ustawie emerytalnej. W związku z tym o ewentualnych zmianach w systemie mundurowym zdecydują wskazane resorty.

W związku z zadaniem dodatkowymi pytaniami należy wskazać, że funkcjonujący powszechny system emerytalny jest systemem repartycyjnym, co oznacza, że kwoty wpłaconych przez ubezpieczonych składek emerytalnych służą sfinansowaniu na bieżąco wypłacanych świadczeń emerytalnych obecnym emerytom. W przypadku, gdy nie są to kwoty wystarczające, brakujące środki do wypłaty emerytur są uzupełniane przez dotację z budżetu państwa. W tym miejscu należy przypomnieć, że w przypadku świadczeń emerytalnych z systemu zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych całość przysługujących im świadczeń jest finansowana przez budżet państwa.

Kwoty odnotowywanych na kontach emerytów składek w systemie powszechnym służą określeniu wysokości przysługujących ubezpieczonym w przyszłości emerytur. Jedynie kwoty składek odprowadzonych do otwartych funduszy emerytalnych mają charakter dziedziczny i po śmierci ubezpieczonego przysługują osobom przez niego wskazanym lub podlegają dziedziczeniu. Podobnie jest ze środkami odnotowanym na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, emeryt „mundurowy”, pozostający w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., może pobierać tylko jedną z przysługujących mu emerytur – emeryturę „mundurową” albo emeryturę z FUS. Nie może mieć wypłacanych obu świadczeń, ponieważ w wymiarze przysługującej mu emerytury mundurowej mogą być uwzględniane nie tylko okresy zawodowej służby, ale także okresy składkowe i nieskładkowe wymienione w *ustawie emerytalnej*, mimo że nie są to okresy zawodowej służby. Jest to więc bardzo preferencyjny sposób obliczania emerytury. Pozwala on bowiem na uwzględnienie w wymiarze emerytury mundurowej (przysługującej bez względu na wiek), okresów ubezpieczenia, które uprawniają do emerytury z systemu ubezpieczeń społecznych dopiero po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Z tego powodu osoba, która wstąpiła do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r. pobierać może tylko jedną z przysługujących emerytur: emeryturę mundurową (obliczoną za okresy służby oraz „cywilnej” pracy) albo emeryturę z FUS (obliczoną tylko za okresy „cywilnej” pracy).

Mając na uwadze powyższe, nie ma usprawiedliwionych podstaw, aby wprowadzić do systemu prawa ubezpieczeń społecznych instytucji zwrotu składek na ubezpieczenia społeczne osobom uprawnionym do emerytury mundurowej, które wstąpiły do zawodowej służby przed dniem 2 stycznia 1999 r.

Za niezasadnością takiego rozwiązania przemawia także publicznoprawny (a nie prywatnoprawny) charakter składki na ubezpieczenie emerytalne, potwierdzony zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i Trybunału Konstytucyjnego. W wyroku z dnia 4 listopada 2015 r. (sygn. akt K 1/14), Trybunał zaakceptował i przytoczył m. in. wyrok SN z dnia 4 czerwca 2008 r. (sygn. akt II UK 12/08)¹, dotyczący charakteru składki na ubezpieczenie emerytalne. Podkreślono w nim mianowicie, że „system emerytalny oparty na zasadach ubezpieczeniowych charakteryzuje się przymusem ubezpieczenia społecznego związanym ściśle z obowiązkiem odprowadzania składek, a powstający z mocy przepisów ustawy systemowej stosunek ubezpieczenia społecznego ma charakter publicznoprawny. Inaczej rzecz ujmując, środki na ubezpieczenia społeczne, w szczególności emerytalne, są i będą przeznaczane na wypłatę świadczeń dla innych podmiotów, aniżeli ich płatnik i w tym znaczeniu są środkami publicznymi, podlegającymi ściągnięciu oraz zabezpieczeniu na zasadach dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne”.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹ OSNP nr 21-22/2009, poz. 291.